

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hóra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Videkre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Unnep- és vasárnap után is.

Diadal?!

Kolozsvár, jan. 17.

Hadd szóljanak a harsónak! Peregen a dob s a dicsőhymuszok hozsannája hangozzék fel.

Széll Kálmán nyilatkozott. Óráig tartó beszédben számolt be az országnak, hogy mi minden nagy sikereket ért el a kiegyezés majdnem 7 éves háborújában.

Ime tehát a nagy honmentő fényes, bár részleges diadalainak lón színhelye tegnap aranyos országházunk góthikus üléstermé s meg vagyunk győződve arról, hogy ma meg a hivatalos sajtó fogja cicerós közleményeivel agyondicsérni a győzedelmes (?) hadvezért.

Mikor e sorokat írjuk, a hivatalos nyilatkozatnak még csak táviratilag közölt szükségzavú kivonata áll előttünk, a részletekre mi sem terjedhetünk tehát ki, lesz arra alkalmunk bőven. De mégis ebből a kivonatból is megtudhatunk egyet-mást, a mire érdemes egy pár szót vesztegetni.

Széll Kálmán, a szónak nagymestere, természetesen ügyesen csoportosít. Tudja, mit kell előterbe helyezve, tetszetős formába bújtatva, szemképráztató módon feltárni; de azt is tudja mi felett kell átsiklani, úgy, hogy azt észre se vegye a hallgató.

Tudja Széll Kálmán nagyon jól, hogy egy földműveléssel foglalkozó ország nagyobbára gazdából álló képviselőinek kellemes dolog hallani a mezőgazdasági termékek tarifa-tételeinek emelését, mert ettől várják a gabona árának emelkedését is, de tudja azt is, hogy már az ipari vámkok „ollószolgáltatás-képen“ kiegyezett emelése nem épen lehet kedves minékünk.

Tehát hangsúlyozza a buza, rozs és tengeri vámjának emelését, ellenben az ipari vámkok emelésénél átsiklik, meglegedvén a „luxus cikkek“ emlegetésével.

Szép dolog ez nagyon, ha valaki csak egy napon, rövid tartamu hivatalos dicsőösgre vágyik. De mi lesz majd holnap, vagy holnapután, ha ez ország népe meg fog győződni arról, hogy az agrár-vámok emelése nagyon sok esetben saját kárunkra válhatik. Tultermelés esetén saját zsirunkban fulladhatunk meg.

Az ipari vámkok emelésével ugyancsak bedolgozott Magyaror-

szágnak Széll Kálmán. Hiszen ezzel megkötözött kezekkel, lábakkal kiszolgáltatatta Magyarországot Ausztriának. Elvonta összes fogyasztó piacainkat s ezzel kapcsolatban még a lehetősége is megszűnt annak, hogy Magyarországon valaha egészséges ipari élet fejlődhesék ki.

A mai fejlett viszonyok között alaposan elhibázott dolognak tartjuk azt, hogy Magyarország mindig, mint kizárólag agrikultur állam szerepel s hogy minden téren s minden alkalommal csak mint agrár-államot veszik figyelembe. Iparával nem törődnek, mintha képes sem lenne arra, hogy ipari produktumokkal gazdagítsa a közvagyon.

A földművelés pedig kevés embert tarthat el, lévén annak jövedelme sok tekintetben korlátozva, és sok minden külső — embertől nem függő — befolyásoknak alávetve. Az ipar jövedelmezősége pedig korlátlanul fokozható s mert ipari termékeinket magunk fogyasztjuk, önmagunkat gazdagítanak vele.

De hiszen ezek eleséptel dolgok immár.

Tudja mindenki, aki akarja tudni, de mit tehetünk róla, ha éppen Széll Kálmán nem akarja megtanulni.

Ezuttal ezekről a dolgokról csakis azért emlékeztünk meg, hogy kimutassuk miért nem tartjuk, miért nem tarthatjuk mi Széll Kálmán diadalát oly kétségtelennek, s a kiegyezést oly jónak, mint ő maga, s a mindenre készséggel fejét bólintó mameluk-hadsereg.

De álljunk meg e helyen!

Van-e hát kiegyezés, vagy emberi számítás szerint lesz is e egyáltalán?

Eddig még csak a két kormány egyezett meg valamiképpen, de hát ebből csak egy lehet valami, ha úgy a Reichsrath, mint a magyar országgyűlés azt alkotmányosan elfogadva, törvényerőre emelik.

Széll Kálmán nem is olyan régen nagy garral hirdette, hogy „a kiegyezési javaslatok a magyar parlamentben csak akkor fognak tárgyalatni, ha garanciát nyerünk arra nézve, miszerint azt a másik állam is elfogadja.“

A garanciát, — mely reményt nyújt arra, hogy a Reichsrath a kiegyezési javaslatokat — nem fogadja el, megjött. Meghozta a táv-

író annak is a hírét. A Reichsrathban ugyanis tegnap volt az első ülés s az is másnap reggel 8 óráig tartott, a nélkül, hogy valami érdemleges dolgot végeztek volna. Ez tehát obstrukció — a végtelenségig. Ott, — abban a parlamentben ugyan el nem fogadtatja Körber ur a maga javaslatait.

A hírhedt 14. §. pedig már nem segít. Bármily merész egyébként Széll Kálmán, bármily büségesek is hívei, arra még sem mernek gondolni ők sem, hogy az örökké alkalmas 14. §-sal segítenek a kiegyezési javaslatoknak a Reichsrathban megrekedt szekerén.

Igy tehát a kiegyezés még ma is ép úgy a levegőben lóg, mint lógott ezelőtt akár egy évvel s ma sem tudjuk, hogy lesz-e kiegyezés, vagy lesz újra harc és háború.

Különbön, ugy hirtelenében magunk sem tudjuk megmondani, mi lenne rosszabb (mert jónak egyik sem mondható), ha a kiegyezés létesülne úgy, mint azt Széll Kálmán kontemplálja, vagy a dolog, az egyezkedés újból elülről kezdődne.

A két orosz közül — sokszor megmondottuk — csak egy kivezető utat ismerünk: a gazdasági önállóságot.

Sz.

— Bánffy Dezső báró a főrendiházban. A Pol. Ért. jelenti: Bánffy Dezső báró, értesülésünk szerint, közelebből az országgyűlésen is érvényesíteni kívánja a sajtóban megkezdett akcióját. A volt miniszterelnök a főrendiház legközelebbi ülésén föl is fog szólni és pedig az utlevél-ügy kérdésben, a melyről tegnap egy újságban is kifejtette az álláspontját. E szerint ő a horvát nyelvű utlevélben a magyar állami egység sérelmét látja és azt mondja, hogy ő ebben a kérdésben fölvetette volna a kabinet-kérdést, ha nem tudta volna kedvezően megoldani.

— A katonai bünvádi perrendtartás. A »P. Lloyd« arról értesül, hogy a katonai bünvádi perrendtartásról szóló javaslat befejező munkája teljes erővel folyik és simán halad. Az új katonai büntető eljárásnak a közös hadügyminisztériumtól a két honvédelmi minisztérium bevonásával kidolgozott javaslatát a múlt év július 17-én adták át véleményadásra a két állam kormányának. A két igazságügyminisztérium elismerésre méltó gyorsasággal, nagy buzgalommal és lelkiismeretes alaposzággal végezte dolgát és már a múlt év decemberében a szakreferensek előzetesen megvitatták a javaslatot. Az előzetes tanácsko-

zásokon résztvett a közös hadügyminisztérium részéről Treidler ezredes-hadbíró és Fattinger őrnagy-hadbíró, az osztrák igazságügyminisztérium részéről Högel dr. osztályfő, a magyar igazságügyminisztérium részéről Tóry miniszteri tanácsos és Balogh dr. egyetemi tanár; a tanácskozás célja az volt, hogy némely homályos pontot megvilágítson és a munkálalatot lehető rövid időn belül a közös értekezlet elé terjeszse, melyben a két állam képviselői a javaslat szövegét végleg megállapítják. A szóbeli tárgyalás kitűnően bevált és mindig gyorsabban jutottak eredményre, mint azelőtt a hosszadalmas levelezéssel. A közös értekezlet február hónap folyamán Bécsben lesz a közös hadügyminisztériumban.

A katonai bünvádi perrendtartásról szóló javaslatot a közös hadügyminisztérium a modern jogi fölfogás és igazságszolgáltatás számbavételével dolgozta ki és noha a haderő föladataihoz képest bizonyos kikötésekre és megszorításokra is szükség volt, mindjárt kezdetben föltették, hogy a két igazságügyminisztérium e javaslat ellenében különös kifogást nem fog tenni, hanem hozzájárul és elfogadja. Így is történt. Csak néhány pont dolgában merült föl véleményeltérés, melyek kiegyeztetése azonban nem okoz számbavehető nehézséget. Az említett lap azt hiszi, hogy a jövő hónapban megtartandó értekezleten teljes egyetértésre jutnak a felek és a két javaslatot a parlamentek elé lehet terjeszteni.

Országgyűlés.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, jan. 16.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai üléséről és Széll Kálmán nyilatkozatairól a következőkben számolunk be:

Tele padok, zsúfolt karzat. Ez volt szcenariója a mai ülésnek, mely negyed tízszegyor kezdődött.

Apponyi Albert elnök megnyitja az ülést és jelenti, hogy Beck Marcel képviselő lemondott mandátumáról s e szerint tárgyalan az ellene folyó összeférhetlenség.

Rosenberg Gyula a közigazdasági bizottság jelentését nyújtja be.

Napirend előtt mindjárt Széll Kálmán kér szót.

Nagy csendben állott fel a miniszterelnök szólásra.

Széll Kálmán: Azzal kezdi, hogy csak ma van módjában nyilatkozni az egyezkedésről. Nem fog védőbeszédet tartani az egyezkedésről. Nem is fog semmit sem színezní, se kidomporítani előnyöket, sem hállgatni hátrányokat. Lehetőleg objektív akar maradni és így ismertetni az egyezkedésnek lényeges részeit. A tárgyakat és objektumot precízra előbb. Mi lesz tartalma a vám- és kereskedelmi-szövetségről

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL.

Egyetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér soronként 40 fillér.

szóló javaslatnak és mi lesz tartalma az új tarifának? Erre válaszol előbb. A vám-szövetség tíz évre kötött meg. Ennek egész tartalma egyezik az érvényben álló vám-szövetségi törvényekkel. Mindaz, a mi a szabadforgalomra, vasut, hajózási forgalomra, kereskedelemre s minden másra vonatkozó, változatlanul marad fenn. Pár lényegtelen változás van csak. Így az első szakaszba fölvették a vámkezelési költség jelentékeny fölemelését, mely eddig külön törvényben volt. Van ezenkívül még három változás.

1. A fennálló régi vámszabály helyett újat fognak csinálni. 2. Gondoskodni fognak a tengerészek betegsegélyezéséről. 3. A harmadik módosítás az irói jogra vonatkozó szakasz. Más változás nincs az új szerződésben. Attól most az egyezkedés leglényegesebb részére és ez a tarifa. A vámpolitikának sava, annak igazi lényege a vámtarifa. Ez volt a feladat legnehezebb része. Nehéz volt azért, mert bár Ausztria és Magyarország sok tekintetben kiegyeztén áll egymás mellett, mégis sok ellentétes érdek is van. Rajta volt első sorban, hogy az érdekek lehetőleg megóvassanak. A második feladat volt megállapítani az egyes érdekek mértékét. Ez bizonyos, ha Ausztriának magas vámkokkal biztosítjuk a fogyasztási piacot, akkor nálunk amugy a mezőgazdasági termékeket kellett biztosítani. A mezőgazdasági vámkokkal iparkodtunk is mindezt biztosítani. (Zaj a baloldalon.)

Az elnök (csönget): Csendet kérek.

Rákosi Viktor: Nagy csend van itt. Halálos csend!

Széll Kálmán: Az ipari vámnaknál is tekintettel voltak minden érdekre, tekintettel voltak rá, hogy ne menjünk túl a paritáson, hogy oly árucikkek, melyek tömegesen fogyasztatnak, tehát főkép szegény emberek által, ezek ne terheltessenek meg nagyobb vámkokkal, hanem megterheltesse-nek inkább a luxus-cikkek. (Helyeslés jobbról.) A mi iparunk is védelmet lát. Ez a tarifa autonóm vámtarifa lesz.

Rátér most a részletekre. A mezőgazdasági vámkok így vannak megállapítva:

A gabonafélékre a német vámtarifához simulnak a tételek. Meglett pedig alapítva

buzára a mai 3:57 K helyett 7:57 K	
rozsa „ 3:57 „ 7—	
árpára „ 1:79 „ 4—	
zabrá „ 1:79 „ 6—	
tengerire „ 1:19 „ 4—	
bab „ 2:38 „ 4:50	
lisztre „ 8:97 „ 15—	

De vannak persze minimális tételek.

A minimális tarifa	
buzára 6:30 kor.	
rozsa 5:40 „	
árpára 2:80 „	
zabrá 4:80 „	
tengerire 2:80 „	

Folytatja aztán az egyes vámtételeket, melyek az eddigi számokhoz képest mind jelentékeny emelkedést mutatnak. Így például friss szőlő vámjá az eddigi 23 kor. helyett 40 kor. Az állatok vámjá is emelkedett a következőképp:

ökör 35 korona helyett 60 kor.	
bika 9 „ 30 „	
tehén 7 „ 20 „	

— Nos? mondotta Fleming ugyanazal a hangsúlylyal, miután leült.

Házigazdájá a tűz előtt állott, kezét összefonva s fűrkészőleg nézte Fleminget átható szürke szemével.

— Dr. Fleming — szólalt meg végül, önt az utóbbi időben névtelen levelekkel terheltek. Bocsanatot kérnek öntől, én küldtem őket.

— Ön? kérdezte a doktor hitetlenül.

— Igen, én voltam. Figyeljen kérem ide egy pillanatra, majd mindent megmagyarázok. Nem vagyok az az ember, a ki csak úgy egy szóra rögtön bizom másokban. Előtte valaki mindaddig gyáva, vagy hitvány, a mig ellenkezőjéről meg nem győző. Ennek a felfogásnak logikus alapja van és elejét veszik sok kellemtelenségnek. Ennyit bevezetéstül. Most pedig térjünk komoly részére a dolognak. Hanem mindenk-előtt parancsoljon szívirat, dr. Fleming.... Hallotta talán — folytatta aztán az idegen — hogy néhány évvel ezelőtt csudálatos ércet fedeztek fel Patagóniában egy nagy bányában? Nem? Nos hát ez igaz. Társaságot alakítottak, mérnökök és munkásokat küldtek oda s a helyzet az, hogy a patagóniai részvények ma már al pari állanak. Nekem jutott a szerencse, hogy ennek a társaságnak az igazgatója legyek. A bányák mellett egy kis telep van és mivel minden egyes embernek az életére nagy szükségünk van ott (az indiánok és a g y a k o r i bányászercséltségek ugyis eléggé veszélyeztetik a biztonságukat), azért elhatároztuk, hogy orvost is szerződtetünk. Alkalmaztunk mindannyian kipróbált em-

TÁRCA.

Kilton-utca 126.

Irta: Richard Shelton.

A fiatal Fleming doktor hat lábnál is magasabb volt. Diáktársai között egyike volt a legjobb atlétának, a miből önként következik, hogy nem igen ijedt meg a saját árnyékától, legkevésbé pedig a névtelen levelektől.

Szelid októberi napon kapta meg az első névtelen levelet. Bizonylatlan, elferdített írás volt és így szólt: »Semmiesetre se menjen el a Kilton-utca 126-ik száma alá. Egy őszinte jóakarója ajánlja önnek.« Fleming bele dobta a piparost a tűzbe és öt perc múlva már elfelejtette az egész dolgot. Két nap múlva megint kapott egy levelet, amely ugyanolyan sorsra jutott, de amikor a harmadik levél is megérkezett, akkor a fiatal orvos már bosszus lett.

— A manóba is! — kiáltott fel haragosan s újra átolvasa a figyelmeztetést, amely ugyanazzal az ingadozó irással volt írva, mint az előbbiek.

»Semmiesetre se menjen a Kilton-utca 126-ik száma alá. Az ön praxisa nem vált be egészen úgy, mint ahogy remélte.« Ez, fájdalom, átkozottul igaz — dünnyögte a doktor. — »Vannak azonkívül dolgok, — így szólt tovább a levél — amelyeket a pénz nem pótolhat. Az ön jóakarója ezeket a leveleket gyors egymásutánban küldi ennek, mert attól tart, hogy tréfának

vehetné az egész dolgot. — Pedig nem arról van szó, hanem komoly, nagyon komoly ügyről és az ön jelen és jövő sorsára okvetlenül szükséges, hogy ön a főnnebb említett házat elkerülje.« A levél alá ez volt írva: »Valaki, a ki érdeklődik ön iránt annyira, hogy figyelmeztesse«. A doktor kétségbe volt esve.

— Bárki légy is — gyáva vagy! Miért nem lépsz elem nyíltan, mint férfi? Milyen együgyűség azt hinni, hogy adok valamit erre az írka-firkára! Azt sem tudom, hol van az az utca és nem törődöm vele!

Azzal a papirkosárba dobta a levelet és tíz perc múlva már kereste is a Kilton-utcat a térképen. Magtálalta s látta, hogy az egyik főtúra torkollik a rakodóparon. Távoleső környék, a hová nem egyhamar fog eljutni. Miért figyelmeztette hát a »jóakarója?« Hátha mégis csak valami tréfa? El akarta felejtetni az egész dolgot. Ugyan ki tudhatja meg, hogy ő ezeket a leveleket megkapta? Nevetett magán, hogy ennyire belement az ügybe.

Elmult egy hét. Akkor egy reggel megint kapott levelet a jól ismert irással. Kedve lett volna felbontatlanul a tűzbe dobni. De győzött a kíváncsiság és feltépte a borítékot. Ez állott a levélben: »Engedje meg, hogy újra óvjam a Kilton-utca 126-ik száma háztól. Semmiesetre sem szabad oda mennie. A saját érdekében tanácsolom ezt önnek szerényen. Az ön jóakarója«.

— Csak tudnám, hol csipethetném meg ezt az én »jóakarómat!« — dörmögött a doktor és az íróasztalára csapott, hogy csak úgy recsegett. — Ez már mégis csak

sok. Mától kezdve elolvasatlanul égetem el ezeket a leveleket. Bárki legyen is ez a szentelen, az idejét és a tintáját hiába pazarolja rám ezentul!

És mégis felbontott és elolvasott minden következő levelet, aztán gyöngye számárnak szidta magát. Történt, hogy orvosi látogatáson volt a tulsó paron s akkor nem állhatott ellen a kísértésnek, hogy néhány utcával odébb meg ne keresse a Kilton-utca 126-ik számu házat. Igénytelen külsejű háromemeletes régi ház volt.

— Hát ez volna az ellenség! — mondotta, mikor szemben állt vele. — Valami nagyon veszedelmesnek éppen nem mondható ez az ócskaság! Hitemre, kedvem volna átmenni, s a csengőt megrántani! Egy pillanatig még habozott, aztán sarkon fordult és visszament a városba. Nem a fizikai félelem volt az, ami visszatartotta, hogy a rejtélyt ott helyben megoldja, hanem az undor, hogy nevétségessé lehet. Másnap reggel megint ott volt a levél a következő tartalommal:

»A már említett dolgot újólág a figyelmebe kell ajánlanom. Ugy látszik valami hirt kapott a Kilton-utca 126-ik számu házból, Ön tegnap ott járt ennél a háznál, egyideig előtte álldogált s úgy látszott, mintha be akarna lépni. De győzött jdbb belátása és ön elment anélkül, hogy egy igen nagy hibát követett volna el. Még egyszer óva intem attól, hogy ebbe a házba belépjen. Még csak a tájkára se menjen, mert veszedelmes. Aki ezt önnek írja, bizonyos ebben.«

növ. marha 7 korona helyett 16 kor.
sertés 7.14 „ „ 12 „
ló 23 „ „ 100 „

Az ipari tételekről is szól. A közönséges pamutfontóknál némi emelés történt. Már magasabb emelés van a jobb-fajtánál.

Széll Kálmán sorra veszi a tételeket, az ellenzék padjairól itt már izgalmas közbeszólások történnek.

— Lehetetlen volt az osztrák ipar védelmét ellenezni — védekezik Széll Kálmán. — A kis ember nem fogja érezni az ipari vámkokat. A tömeges fogyasztás tárgyai nem emelkedtek. Az elsőrendű szükségletek tárgyai sem emelkedtek.

Széll: Végül kijelenti, hogy ezeken kívül, miket objektív vázolt, semmiféle titkos megállapodások nincsenek. (Helyeslés a jobboldalon.) Kijelenti, soha kormány nagyobb szabadsággal nem tárgyal.

Rákosi: Nekünk mondia?
Széll: E kiegyezés se egyik oldalra, se másik oldalra nem kedvez, de

Rákosi: Mindkettőre nézve rossz.
Széll: ...mindkét állam érdekei meg vannak védve. Állíthatja, hogy az egyensúly a vámkoknál a gazdasági és ipariakat illetőleg helyre van hozva. (Tetszés a jobboldalon.) Ajánlja elfogadásra a kiegyezést. (Helyeslés, éljenzés és taps a jobboldalon. Zajos ellentmondás a szélsőbalon és a balon.)

Tíz perc szünet.

Szünet után:

Kossuth Ferenc a kiegyezést nem tartja megnyugtatónak, mert ugyanazon elvi alapon mozog, amely Magyarország szegénységét okozta. (Helyeslés a szélsőbalon.) A miniszterelnök atós maradt azzal a felelettel, mi lesz, ha a kiegyezés nem fog törvényerőre emelkedni odaát, a mint nem emelkedett a régi sem. (Ugy van! a szélsőbalon.) Kérdi, meddig kell az országnak várakoznia, míg ez megtörténik!

A miniszterelnök mint nagy vívmányt terjesztette elő az általános közös vámrititát. A már létező vámkok alkalmakos voltak arra, hogy Magyarország ki legyen szorgálatva Ausztriának. A mostani ipari vámkok felemelése nem jelenthet mást, mint a magyar ipar megadóztatását. Ezzel nem iparvámi védelmet emelünk magunknak, hanem megadóztatjuk önmagunkat. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.) Magyarországi iparvámengedményeket nem fog adhatni.

Széll: Majd meglátjuk.
Kossuth: Minden állam védvámmal veszi körül magát, csak mi nem. Ausztria nem fogja azt megengedni, hogy piacainak egy részét elhódítsa iparvámengedményekkel, ennek következtében iparvámengedményeket soha nem fogunk kaphatni. (Ugy van! a szélsőbalon.) Ezért aggodalommal tölti el a dolgok ily állása az iparvámot illetőleg, bár a mezőgazdaság biztosítását örömmel látja.

Ivénka: Ez a frázis!

Kossuth: Nem akar a részletekbe bocsátkozni. Csak néhány észrevétele van. Eppen olyan joggal lehetne a székelőföldön vámt szedni a gabonáért, mint a tirolai vámnál. (Ugy van! a szélsőbalon.) A nyersgyapjura vonatkozólag sem nyilatkozott a kormányelnök.

Rákosi: Nyirnak bennünket tovább. (Derűtlenség.)

Kossuth: A mi a készfizeset illeti, abban nem lát vívmányt, mint a hogy Széll mondta. Hát a kormányelnök azt mondja, hogy benyújt egy törvényjavaslatot ez iránt, de időt nem határozott meg.

Pichler: Csak úgy hozomra!
Rákosi: Mint rendesen.

Széll: Ohó!

Kossuth: Ami az agrárvám emelés nyeresét illeti az iparvámokkal szemben, nem nevezhetjük éppen nagy eredménynek, mert jögnak volt hozzá. A készfizesetnél nem előre, de hátrafelé mentünk. Az egészről csak azt a következtetést vonja le, hogy olyanok a viszonyok a két állam között, hogy a szerződéseket olyan nagy erőfeszítésbe kerül a kormányoknak megtartatni. Kossuth beszéde végén újlag bant-

berek, jól tudjuk, hogy mit várhatunk tőlük. Mikor tehát fölmerült az orvostárs kérdésé, meg is akartuk ismerni emberünket. Annak az orvosnak, aki oda akar menni, helyén kell hogy legyen a szíve. Elmentem tehát egyik barátomhoz, az orvosi szakosztály tanárához, amelyen ön végzett, elmondtam neki a dolgot és néhány fiatal orvosnak a címét kértem, aki — bocsássa meg őszinteségemet — nem vitte valami sokra a praxisában. Három nevet mondtak nekem és mind a három címre elküldtem ugyanazokat a névtelen leveleket. Az volt a szándékom, hogy a mai táviratok után mind a három orvosért kocsit küldök. Tudtam, hogy nem mind a három jön el majd felszólításomra. Ön megelőzött engem, az ön eljárása tetszik nekem. Az összeggel, amelyet orvosunknak szántunk, nem fogunk fukarkodni. Nagyon örülünk, ha pályázót tisztelhetünk önben.

Fleming gondolt szegényes praxisára, régi számláira és arra az esküvőre, amely az elmúlt júniusban történt.

— Szívesen pályázom! — mondotta egyszerűen.

Akkor h á r m a t koppanítottak az ajtón.

— Ah! — mondotta a direktor. — Ezek a kocsik, amelyeket az áldozatainkért akartam küldeni. Kettőre azt hiszem, nincs már szükségünk. Ha a harmadikban elkísér, hát megbeszélhetjük a dolgot egy kis lunch mellett.

goztatja, hogy Magyarország jövője szorosan összefügg az önálló vámterülettel. (Zajos helyeslés és taps a szélsőbaloldalon.)

Széll: T. Ház!
Horváth Gyula: Halljuk gróf Széll Kálmánt.

Széll: Ilyen éretlen viccre nem felelek.

Horváth: Nő! Nő!
Széll: Kossuth azt mondja, hogy e kiegyezés rosszabb, mint a másik volt. Ezt kerekon visszautasítja. Lehet, hogy az önkormányzatjuknak nem tetszik, de azt nem mondhatjuk, hogy rosszabb, mint az előbbi.

Kossuth: En bebizonyítom!
Széll: A képviselő ur ezt a hangzatos frázist gyakran szokta használni.

Pozsgay: Persze, mi mindig részegek vagyunk, csak odaát józanok. (Mozgás a jobboldalon, élénk visszatetszés.)

Széll: A közös vámterületnek abban van értéke, hogy ha cikkeinket kiszorítanák a külföldi piacokról, ott van az osztrák piac, ahova vihetjük. — (Ellentmondás a szélsőbalon.)

Pichler: Tirolba visszkül!

Széll: A vámtárgyalások fogják bebizonyítani, hogy lesznek-e engedmények. A külföldi tárgyalások előtt nem tudhatjuk azt. Hogy ő egy nagyobb tételt állít fel egy iparcikkre, jobban engedhet azután abból.

Pozsgay: Ezt mind Körber beszélte a fejébe!

Széll: Áttérve a gyapjura, nem tartja helyesnek azt, hogy az nagyobb vám alá vonassék.

Molnár Jenő: Maga se hiszi el.

Széll: Kossuth nagy dolgot hozott fel ellene, de nem támasztotta meg kellő argumentumokkal.

Kubik: Hol az egyenérték?

Rákosi: Tirol zerge-tőjások.

Széll: Mondja meg Kossuth, hogy ez vagy az nem tetszik neki, de ne állítsa fel ezt olykép, mint igazságokat a saját oldalán. A készfizesetről felolvassa az idézett passzust.

Pichler: Csűrös-csavarás!

Széll: És a szegény pénzügyminiszterrel egész mást akar elmondani. (Nagy derűtlenség az egész Házban.) Hogy ez a doog visszacsuet, nem viteltt előre, ez nem áll. (Ugy van! a jobboldalon.)

Pozsgay: Talán haragszik?

Molnár Jenő: A ki haragszik, annak nincs igaza.

Széll: Az olyan ellenzéki bírálat, mely mindent ellenez, hibásnak tart, nem helyesli. Ő is tudna egy ilyen ellenzékét csinálni, csak hogy ez nem nagy hasznunkra válik. (Helyeslés a jobboldalon.)

Rákosi: Próbálja csak ide hozni az önálló vámterületet.

Széll: Hogy mi történik a Reichsrathban, arról most nem szólhat. (Zajos helyeslés.)

A napirendre áttérve harmadszori olvasásban elfogadták a Halasztó-javaslatot.

Ezután a Major Ferenc halálával megüresedett jegyzői tisztre Trubinyi Jánost választották meg.

Letartóztatott vezérigazgató.

Budapest, jan. 16.

Lapunk tegnapi számában már említett tettünk a F. M. vezérigazgatójának letartóztatásáról. Táviratunk kiegészítésül itt adjuk az ügy részleteit:

Erdős Armánd, aki azelőtt egy biztosító-intézet tisztviselője volt s aki egyidőben mint zenekritikus hírlapírói működést is fejtett ki, a Sternberg Ármán és Testvére fővárosi hangszergyáros-cég tulajdonosa Sternberg Dezső tett följelentést sikkasztásért.

E följelentés alapján hallgatta ki Erdős Armándot Marinovich Jenő rendőrfogalmazó és e kihallgatás során olyan dolgok derültek ki, hogy a rendőrség kénytelen volt Erdősnek azonnal való letartóztatását elrendelni.

A nagyméretű szédelés eddig kipatant részleteiről a következőket jelentik:

Erdős a Sternberg-cégtől egy zongorát, egy harmoniumot és több mesterhegedűt vett bérbe. A nagylakás élő ember a bérbe vett — mintegy 4000 korona értékű — hangszereket nyomban elzalogosította a Mellinger és Weisz szállító-cégnél, tegnapelőtt pedig a zálogcédlüket is átadta az ügynököknek, hogy azokra még szerezzen pénzt, vagy adja el.

A sikkasztás véletlenül tudomására jutott Sternbergnek, aki megfenyegette az ügynököt, hogy följelentí, ha el meri adni a zálogcédlüket s nyomban meg is tette a rendőrségen a följelentést Erdős ellen.

Az ügynök ma reggel benyújtotta a vizsgálatot vezető Marinovich Jenő fogalmazónak Erdős egy tegnapi kelt levelét, a melyben a zálogcédlüket eladását és a pénzt sürgeti.

Ma reggel a detektívek Erdősnek Kékgolyó-utca 2. szám alatt levő lakására mentek, hogy a rendőrségre előállítsák, a lakást azonban üresen találák s a házmestertől azt a felvilágosítást kapták, hogy Erdős minden holmiját napokkal előbb elárverezték s ő maga tegnap azzal hagyta el üres lakását, hogy többé nem tér vissza.

Sok keresés után végre ráakadtak Erdősre, s egy bérkocsin bevitték a rendőrségre, ahol Marinovich fogalmazó nyomban megkezdte a kihallgatást az akkor már megszapordott följelentésekben foglalt vádak dólgaiban.

A délelőtti folyamán ugyanis Gazdics János, a F. M. volt pénzbeszedője szintén följelentést tett a rendőrségen Erdős Armánd és ismeretlen társai ellen, hogy 2000 koronányi óvadékát, melyet még a múlt év szeptemberének elsején vissza kellett volna kapnia — elsikkasztották.

Ugyancsak a délelőtti folyamán átirat érkezett az ügyészségtől a rendőrséghez, hogy indítsák meg a lap igazgatósága ellen a vizsgálatot, mert Niederreuter Antal főterdelő és Maróczy József szedő vádat emeltek ellene negyvenöt társuk nevében is, akiket az igazgatóság 5600 koronát kiterő követelésük erejéig megkároított azzal, hogy minden előzetes felmondás nélkül cserben hagyták őket s a nyomdából megszökte, új nyomdával kötötték bér-szerződést.

A negyvenöt kenyerét veszített munkás ma délelőtti egyetemes panaszt emelt a rendőrségen, a p n a s z f ö l v e t e l egész délelőtti tartott.

A megkároított személyzet névsora a következők:

Sprencel Károly faktor, Niederreuter Antal főszedő, Anda Gyula gépmester, Hirschler Ernő, Schlezinger Károly, Klein Ignác, Lichstein Manó, Löwinger Ferenc, Zinger Vilmos, Csorba József, Derka József, Sepsi Gyula, Csókási István, Rochlitz Géza, Erdélyi Kálmán, Cibre László, Ritt József, Goldberger Jakab, Novácsi Ferenc, Dicso Károly, Szűcs Lajos, Kvasznicska Alajos, Wolperer János, Reichhold Jakab, Sipos Miklós, Kresztics Gábor, Maróczy József, Haarstein Menyhért, Kacsor Viktor, Sima-gek Ferencz, Liveer Ferenc, Soór Rázsó, Ádám Sándor, Antal Lajos, Vas Antal, Stein Gyula, Stern József, Löwy Gyula.

A munkások jogi képviselője dr. Horváth Kálmán.

A Stenberg-féle hangszerek elsikkasztását Erdős kezdetben tagadta, de a felmutatott bizonyítékokon megtört tagadása, végül is vallott.

Gazdics János óvadékának elsikkasztását már nem vállalta el s igekeezett a súlyos vádat igazgatótársaira s főként Rónai Mór vezérigazgatóra hárítani.

Marinovich fogalmazó erre elrendelte Rónai elővezetését s délután 2 óra tájban a detektívek el is indultak, hogy a parancsot teljesítsék.

Három órai kihallgatás után a nyomozó tisztviselő elrendelte Erdős Armánd igazgató letartóztatását, amiről a rendőrség a következő hivatalos jelentést adta ki egy órakor:

„A rendőrség Erdős Armánd budapesti születésű 29 éves egyént, a „Független Magyarországi” igazgatóját Sternberg Dezső hangszergyáros kárára elkövetett két rendbeli sikkasztás büntette miatt letartóztatta. A nyomozás folyik.”

A letartóztatást elrendelő végzés érdekes világot vet az igazgatóra. Ezeket mondja ugyanis:

„Minthogy terheltnek bejelentett állandó lakása nincs s az alkalmazandó büntetés előrelátható nagysága miatt szűkös-től lehet tartani, előzetes letartóztatása elrendeltetik.”

A sikkasztó igazgatót nyomban le kísérték a rabfelvételi irodába s még ma átszállítják az ügyészség fogházába.

*

Mint egy éjjel érkezett táviratunk jelenti, Erdős Armándot egyelőre biztosíték ellenében szabadlábra helyezték.

Telefon-jelentés.

Egy késő éjjeli telefon-jelentés szerint, Sternberg Ármán levélben bocsánatot kért Erdőstől a följelentésért, mert utólag értesült, hogy követeléseit időközben ki lettek fizetve. Sajnálja a meghurcolást. Erdős majd a tárgyaláson fogja bebizonyítani, hogy ő ártatlan és a részvénytársaságot terhelő a bűnösség.

Az E. K. E. turista-osztályának gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, január 16.

Az „Erdélyi Kárpát-Egyesület” turista-osztálya tegnap délután Melitsko Frigyes máv. felügyelő elnökele alatt ülést tartott. A gyűlésen még a következők vettek részt: Daw Adolf máv. felügyelő, Tanács József győzszeresi, Várnyai Ödön főterdelő, Merza Gyula kir. tan., főpénztáros, Csifó Salamon unitárius egyházkerületi titkár, Versényi György dr. és Incze Béni középiskolai tanárok, Nemes Győző máv. tisztviselő, Kovács Géza posta- és távirat-főtitkár és Radnóti Dezső főtitkár. A jegyzőkönyvet Kovács Géza vezette.

Az elnök rövid beszéd kíséretében üdvözli a megjelent tagokat. Beszédében kiemeli, hogy az osztály működését kedvező auspiciumok között küti meg. Az egyesület anyagi viszonyai rendezettek és így a legnagyobb akadályok el vannak hárítva. A legnagyobb dicséret hangján emlíkezik meg a nemrég megnyitott etnográfiai muzeumról, mint amely szintén nagyon emeli a turistaság fellendülését. Ugyanezt biztosítja az alapszabályok megváltoztatása

is. Beszéde végén megköszöni a tagoknak megjelenését és az alakuló gyűlést, — a tagok éljenzése közben, — megnyitja.

Ezután köszönetet szavaz a gyűlés K. Fodor Jánosnak, a turista-osztály volt titkárának, a ki sokoldalú elfoglaltsága miatt kénytelen volt lemondani. Helyébe Nemes Győző, máv. tisztviselőt, a „Szárnyaskerék” című, most megindult lap társszerkesztőjét választották meg titkárnak.

Ezután Radnóti Dezső adta elő titkári jelentését.

Az alsó-járai főszolgabíró értesíti az egyesületet, hogy a Jávavice nevű praediumhoz vezetőleg egy új vicinális ut nyílt meg. Maga az utvonra két 6—700 méter magas hegylanc között vonulván el, igen sok természetű szépséget nyújt, utjában egyén a Gézi várat s könnyen hozzáférhető teszi a Heszdt házában elterülő Andrássy fenyveseket és az Andrássyak vadászakát. Az osztály az értesítést köszönettel fogadja és kimondja, hogy a nyár folyamán a vicinális utból a környező kirándulóhelyekre utjelzéseket készít.

A Rézbánya-vidéki hármas körutat Czárán Gyula tiszteleti tag befeljezvére, annak bejárását és átvételét a nyár folyamán eszközözi az osztály.

A brassóvármegyei osztálynak amaz indítványát, hogy az egyes városokról díszes reklámfüzeteket adjon ki az egyesület, a székesfővárosban most megalakult Idegenforgalmi Részvénytársasághoz teszi át.

A mult évben elkészült és bejárt Ponori Csetényi-körútról jelentést kérvén a központi választmány, ennek megszerkesztésével az elnökség bízott meg.

A skerisórai jégbarlang feltárására vonatkozólag kimondják az érdekeltekkel való előzetes érintkezést.

Tárgyalják ezután Czárán Gyulának 1903-ra vonatkozó munkaprogramját. E szerint ez évben a Bulev-völgy volna összekötendő a Galbina-medencével; azután turistaut készítenék a révi Ponoron végig Szonkolyos községig. Végre ez év munkája lenne a Törvis mellett Csáklya községtől kezdődő körút, mely a csáklyai Sziklafüredet, a csáklyai kő csuását, a remetei szoros sziklakapuját és a Mátyás-korabeli Monastarnévű oláh templomot fűzné koszoruba.

A vezetők kiképzésére és részükre igazolvány kiadására az osztály külön tervezetet dolgoz ki.

A Kolozsvár városáról kiadott turistakalauz megjelenését tudomásul vették és intézkedett az osztály, hogy német nyelvű kiadása is mielőbb megjelenjen. A havasi részekben nem lévén magyarul tudó turista-vezető, ilyen havasi vezetőkre részére magyar nyelvű tanfolyamok rendezése a vallás- és közoktatásügyi miniszter javaslata értelmében társadalmi uton megkísérleendő.

Az alföldi diákságnak Erdélyben való turistakodását illetőleg Elek Lajos volt debreczeni tanár nagyobb mozgalmat óhajtat indítani. Hasonlóképen Rombauer Emil brassói főreáliskolai igazgató a diákturisták részére megfelelő helyet ajánl fel. Minthogy a tárgy rendkívül fontos, az osztály Csifó Salamon elnökele alatt Incze Béni, Versényi György dr. és Nemes Győző tagokból álló bizottságot küld ki megfelelő tervezet kidolgozására.

A Csuklason építendő menedékházra nézve elfogadták a brassómegyei osztálynak előterjesztését, előbb azonban a kérdés minden részletében az elnökség által előkészítendő.

A Világ-Panorámában erdélyi képeknek felvétele iránt az elnökség tárgyalván a céggel, erre nézve az a megállapodás történt, hogy egyelőre 100 felvétel szereztessek be.

Végül tárgyalták az osztálynak tisztán turista alkotásokra vonatkozó f. évi költség-előirányzatát, melyet 15.000 korona összegben megállapítva terjesztenek a központi választmány elé.

Ezzel még több apró ügy letárgyalása után a gyűlés este 8 órakor véget ért.

Az Erdélyi Bank.

Az Erdélyi Bank- és Takarékpénztár Részvénytársaság falyó hó 15-én tartotta meg a rendes évi közgyűlést megelőző igazgató-tanácsi ülést. Elnökölt gróf Kormos Viktor, igazgató-tanácsi elnök. Résztvettek: Biró Bánffy Ernő, gróf Béli Ákos, Fellner Henrik (Budapestről), dr. Gidófalvy István, Hirschfeld Sándor, dr. Kiss Mór, Sándor József, Szekula Ákos, gróf Teleki László igazgatósági elnök és Lendvay Emil vezérigazgató.

Elnök megnyitván az ülést, felolvastatták az igazgató tanácsai ülést megelőző igazgatósági és felügyelő-bizottsági ülések jegyzőkönyvei, melyek jóváhagyólag tudomásul vétettek.

Az üzleti jelentésből különösen kiemelendő, hogy az intézet a mult évben is híven kitartotta az alakuláskor kitűzött programját az erdélyi részek nagyközönségének olcsó pénzzel való ellátását illetőleg, sőt a minden oldalról érezhetővé vált erős verseny folytán még fokozottabban fejtette ki eme tevékenységét, hogy a pangó üzleti élet által teremtett aránytalanul olcsó kamatviszonyok közepette, a forgalom emelése által lehessen az erkölcsi siker mellett az anyagi eredményt is biztosítani. Egyedül a 4 1/2%-os állami kötvények konverziója adott némi életet a mult évi üzleti élet lanyha egyhangúságának, mely mivellet keresztülvitelében az intézet tevékeny részt vett és előnyösen tapasztalta a nagyközönség ama jeleit, hogy tömegesen kereste fel erre vonatkozó megbízásaival.

Az üzleti jelentés teljességében tudomásul vétették és a bemutatott mérlegről meglegedéssel konstatáltatták, hogy az 1902. évi tiszta nyereség K. 120,385,35 tesz ki. Ugyanezen eredmény nem áll összhangzás-

ban az egyes üzletágakban elért forgalmi növekedéssel, de ez kizárólag azon ténynek tudható be, hogy a betétek után fizetett magas kamattal selohy sincsen arányban a pénz árával a nagy pénzpiacra; a betéti kamattalnak megfelelő szabályozására okvetlenül elérkezett már az időpont.

A betétállag 1902. december 31-én K. 7,168,141,34 összegre emelkedett, mely eredmény az 1901. évi állaggal szemben K. 1,706,281,02 egy évi gyarapodást jelent. Az 1900. évi állaggal összehasonlítva pedig az emelkedés korona 2,221,404,70.

Ezen számadatok eléggé világosan kifejezik a nagyközönségnek küönös bizalmát az intézet irányában, mely az intézet kitűnő alapra fektetett és körültekintő vezetésén kívül, jelesen ama sarkalatos vezérlele állandó betartásának méltánylását és elismerését tekinthető, hogy a betéteket mindig előzetes felmondás nélkül is folyósította, lévén bármely nagy összegről szó.

Karöltve a betéti üzletággal a váltóleszámitolási üzletág is tekintélyes forgalmi emelkedést mutat és e helyen megjegyzendő, hogy az intézet a pangó üzleti viszonyok között is az érintett erős verseny dacára, megválogatta és esakis a kitűnőnek bírált váltóanyagot fogadta el leszámítolás céljából, minek következtében a mult év is különös veszteség nélkül zárult. A mult évben leszámított és nagybőrára vidéki pénzintézetekkel visszleszámitolásban nyert váltóanyag 26000 drb. váltóban K. 37,148,823,49 fillért tesz ki, mely eredmény az 1901. ével szemben 3816 darab váltóban K. 7,699,580,23 f. emelkedést mutat.

A külföldi váltóüzlet szintén eléggé tekintélyes számadatokkal járult hozzá az évi forgalom növekedéséhez.

A váltóüzlet a sok évi fáradságos munka és önzetlen tevékenység eredményeképpen, a melyet az intézet az értékpapír vétel és eladás, értékpapír letétszerű kezelése, értékpapírok és sorsjegyek kisorsolásának ellenőrzése, szelvénybevitál, új szelvények beszerzése, hitellevelek és külföldi utalványok stb. tekintetében a nagyközönség érdekében állandóan kifejti, az elmúlt évben már igen kielégítő haszonnal zárult, mihez az értékpapír árfolyamok kedvező alakulása is hozzájárult.

Az osztályorszájkét üzlet a mult évben még nagyobb erőlyllyel lett folytatva, megfelelő jó eredménnyel.

A safe deposit és a nagyobb értékű tárgyak megőrzésére szolgáló páncélosított terem a mult évben is igen előnyösen vált be a nagyközönség érdekében, erre enged következtetni az állandó igénybevétel.

Az 1902. évi forgalom az egyes üzletágak szerint:

Betétiüzletben 23 millió, folyószámla üzletben 123 millió, leszámítolási üzletben 83 millió, értékpapír üzletben 10 millió, pénztári forgalom 163 millió, az összforgalom pedig 440 millió korona.

A közgyűlés napja 1903. januárius 31-ére lett megállapítva.

Az intézet 1902. évi mérleg, nyereség és veszteség számlája lapunk hirdetési rovatában látható.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, január 17.

— (A Kossuth Lajos-asztaltársaság f. hó 19-én tartandó társas-estélye 8 órakor a New-York szálló emeleti disztermében fog megtartatni. Az estélyre megállapított tárgysorozat igen érdekesnek ígérkezik s a nagyközönség részéről már is nagy érdeklődés nyilvánul. Az elnöki megnyitót, mely a választmányának egy nagyleltőségű határozatával is foglalkozik, melynek tárgyat azonban előre nem áruljuk el, magában véve is figyelemre méltó. Ezt követi a Hymnusnak cimbálmon való előadása Bagaméri Helén k. a. által. Felolvást dr. Eisler Mátyás, az izr. neolog hitközség nagytudomány, hazafiasságáról ismeretes fopapja tart. Utána T. Halmi Margit, a Nemzeti Színház tagja fog szavalni. Majd Urschitz A. Gabriella énekel Bagaméri Margit cimbálmunkiserele mellett. Az elnökség felkéri az asztaltársaság tagjait, valamint más, hazafias urak és hölgyeket, hogy az estélyen minél nagyobb számban megjelenjenek.

— (A kolozsvári Szentgyörgy szoborra.) A kolozsvári szobrászok által a 14. évszázad második felében készített művészi becsű Szentgyörgy szobrának Kolozsvárt leendő felállítására megindult a gyűjtés. Kolozsvár Győző altábornagy adománya 30 korona, Hoppes Miklós királyi táblai tanácselnök gyűjtése 49 korona, Cs e g e z i Mihály tordai törvényszéki elnök gyűjtése 14 korona. A további adományok akár a gyűjtővekhez csatolt befizetési lapokkal, akár utalvánnyal H i r s c h f e l d Sándor pénztárnokhoz küldhetők. Az adományokért hálás köszönetet mond a bizottság elnöksége.

— (Protestáns-esték.) Holnap, vasárnap d. u. 5 órakor a következő tárgysorral tartatnak meg I. Az ref. theol. fakultás dísztermében: 1. Ének. 2. Felolvas: Bedőházy János orsz. képviselő „A választás ember” címen. 3. Szavaz: Incze Gábor I. é. theol. „Egy haladók mellett.” — II. Az utca Mihály.

— (Mulatságok.) A vörös kereszt bálya. A vörös kereszt egyet kolozsvári választmánya f. év február 5-én, a városi vigadó helyiségeiben, tea- és táncestély rendez. Az estély védnökei: gr. Bánffy György, gr. Béli Akos, dr. Czikmántori Ottó, br. Feilitzsch Arthur, Dorgó Albert, Hilbi Haller Rezső, dr. Jancsó György, mörkensteini Márk János cs. és kir. altábornagy, Klobucsar Viktor cs. és kir. altábornagy, dr. Nagy Ernő, Stuckheil Gyula, gr. Teleki Károly urak. Br. Bánffy Ernőné, br. Bánffy Ferencné, Hofbauer Istvánné, Merza Lajosné, gr. Mikos Kelemené, gr. Mikos Zsigmondné, mörkensteini Márk Jánosné, Péterfy Zsigmondné, dr. Pisztorj Mórné, br. Wesselényi Béláné, br. Wesselényi Istvánné urók. Habár a meghívók csak a jövő héten küldetnek szét, a város előkelő köreiből már is nagy az érdeklődés az estély iránt s így előre láthatólag ezen táncestély egyike lesz a farsang lezserültebb mulatságainak. Különösen kiemelendő, hogy a választmány határozatából ez alkalommal elmarad a máskor szokásos hangverseny és csak táncestély (de nem nagy bál jellegű) lesz. E mellett gondoskodik a választmány hideg buffetről, mely mint az eddigi tapasztalatból tudjuk, nagyon kitűnő szokott lenni. A rendezésre, úgy az ifjuság, mint a katonatisztek köréből többeket felkér a rendező-bizottság. — A Kolozsvári Dalkör ma tartja estélyét. — Az aranyosoktól olvasókör február 1-én saját pénztára javára táncvigalmat rendez. A bálbizottság élén Bethlen Bálint gróf orsz. képviselő áll.

— (Farsangi prédikáció.) A Minora-rend házfőnöke előjában vett érteletés szerint a ma este 6 órakor tartandó farsangi prédikációt nem Kászonyi Alajos lelkész, hanem dr. Hirschler József seminariumi igazgató fogja mondani.

— (Új olvasó-kör.) A kétvízközi kerületben Elek Gyula, a városi milleniumi iskola igazgatója, egy új ifjusági egyesületet és olvasó-kört alapított. — Az egyesület célja felolvasó- és szavaló estélyek rendezése. Az új kör már a mai nappal megkezdte működését.

— (Lónyay grófék.) Fejérpataky Kálmán dr. ügyvéd, Lónyay Elemér gróf budapesti megbízottja, a fővárosi lapokban a következő nyilatkozatot teszi közzé: Tegnap esti fölhívásomra megjelent ma nálam Bécsből Klínenberger Károly, az Oesterreichische Volkszeitung szerkesztője, aki az idecsatolt nyilatkozattal szemben kijelenttem a nevezett szerkesztőnek, hogy a további eljárást megbízóm elhatározásától teszem függővé. Budapest, 1903. január 15. Fejérpataky Kálmán dr. ügyvéd, mint Lónyay Elemér gróf és neje, Stefánia belga királyi hercegnő megbízottja.

A mellékelt nyilatkozat a következők hangzik.

Budapest, 1903. január 15-én. — Az Oesterreichische Volkszeitung szerkesztő-sége nevében megbízattam annak kijelentésével, hogy a Lónyay Elemér gróf házassági viszályáról szóló sajnálatos hírt ami lapunkban tudósítom megbízhatóságában jóhiszeműleg bizva tettük közzé és midőn a hír valótlanságáról meggyőződést szerez-tünk, nyomban a legelőkelőbb sajnálatok, hogy tudósítónk iránt túlságos bizalommal voltunk és siettünk is ezt lapunkban kifejezésre juttatni. Annál inkább sajnálunk ezt, mert mindenkor a legnagyobb tisztelettel voltunk eltelve a királyi fenségé Lónyay Elemérné grófné személye iránt és mert fájdalommal érintett bennünket az a tudat, hogy közleményünk által ő királyi fenségének kellemetlen órákat okoztunk. Tudatában vagyunk annak, hogy Lónyay Elemér grófnak azért a sérelmet, a mely rajta a mi szándékunk nélkül, bár talán a mi hibánkban esett, minden elégtellel tartozunk, de meg kell említenünk, hogy az az egyén, a ki ellen sikerrel lehetne panaszt emelni, társadalmi állására nézve oly jelentéktelen, hogy a grófi pár méltóságán alul állana, hogy azon elégteltelt vegyen. — Az Oesterreichischer Volkszeitung szerkesztő-sége nevében Klínenberger Károly.

— (A „Család és Iskola” című nevelés-oktatásügyi szakközölny ez évi második száma január 15-én jelent meg a következő gazdag tartalommal: Új célok, új eszközök: dr. Lázár Gyula; Visszapillantás: Elek Gyula; Olvasás tanításunk új módszereiről: Zoványi Lajos; Utazás és kedélyvilág: Schwarzele Adél. Nevelői megfigyelések: Székely Árpád. Ezeket kívül van az egyesületi élet és vegyes tartalmas rovat. E kitűnő pedagógiai lapot, melyet a kolozsmezei tanítótestület ad ki Solyom János szerkesztésében, melegen ajánljuk az érdeklődők figyelmébe. Előfizetési díj egy évre 6 korona. Az előfizetési díj Zsidó-templom-utca 2. sz. alá küldendő.

— (Az erdélyi Méhész-Egyesület igazgató-választmánya szombaton, január 17-én este 5 órakor, a szokott helyiségében, (kereskedelmi- és iparkamarai titkári iroda) ülést tart. Az ülést méhészeti szakelődással kapcsolatos méz- és mézes készítmények izlelése előzi meg, a melyre a tagokat és érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az elnökség.

— (Hegyi Antal Amerikában.) A klivendi „Magyar Hirmondó” ma érkezett számában olvassuk, hogy Hegyi Antalt, volt csongrádi plebánost, a ki büntetése elől Amerikába vándorolt, a fairporti magyarok meghívták plebánosnak, Hegyi

Antal, a mióta Amerikában van, a „Magyarok Vasárnapja” című lapot szerkesztette. Most elfogadta a fairportiak meghívását s megvált a lap szerkesztésétől.

— (Rózsa Sándor haramiavezér sirja.) Az egykori hírneves haramiavezér, Rózsa Sándor tudvalevőleg a szamosújvári fegyház temetőjében van eltemetve és éppen olyan keresztfá jelzi a hantját, mint a becsületben elhunyt más halandó nyugvóhelyét. — A napokban Szegeden időzött Seemayer Villibald hírneves tudós, az Országos Múzeum néprajzi osztályának érdemes igazgatója, aki nemrég a szamosújvári fegyházban a rabok sorában koponyaméréseket eszközölt és ezen alkalomból megmutatták ott neki a fegyház temetőjének nevzettségét: Rózsa Sándor sirját. A tudós erről egy újságíró társaságában érdekes dolgokat beszélt. Rózsa Sándor haramiavezér sirja éppen nem mondható elhagyottnak. Nagyon sok érdemes költő-halottja van Magyarországnak, akinek a hamvait gondozatlanabban hantok takarják. — A fegyencek ugyanis nagy kegyeletben tartják az egykori haramiavezér sirját. Mondják, hogy a fegyence, a kit ide szállítanak, ha megtudja, micsoda nevezetessége van a temetőnek, először is ezt kívánja látni. Állandóan ápolgatják a sirt, az egyik öntözi, a másik tisztogatja, még virágot is ápolgatnak rajta tavasztól kezdve késő őszig. A fejfára már korhadt, üres az oldala, nincs is rá fölvira, mint ahogy a fegyencek keresztfájára nem is írják fel: ki nyugszik alatta. De azért mindégik fegyence ismeri legalább ennek az egy sírnak a lakóját. Van olyan is, aki »emléket« vizs a szabadulása-kor haza a hírhedt haramiavezér sirjáról.

x (Hölgyek öröme.) Ezrekre menő elismerő levél bizonyítja, hogy a legjobbnak a szépség ápolására az általam készített híres dr. Lehman-féle arckenőcs. Egy tégely ára 1 korona, hozzávaló szappan 80 fillér. Póder 1 doboz 1 korona. Csak nem- és arcképpel ellátott tégelyt kérjünk és fogadjunk el. Kérem egy pr. b. rendelményt tenni Gyarmati Emil városi gyógyszerészre a Szent Háromsághoz Baján. Viszonteladók nagy kedvezményben részesülnek. (2092.) 16—20

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:
Szombat: Boldizsár Agnes. (b. szün. X.)
Vasárnap (d. u.: Bcszorkányvár.
(este: Boldizsár Ágnes. b. 99. sz.)

Boldizsár Ágnes.

Szerző a darabjáról.

Szerkesztő Ur!

Felkérésére ugyan mit írjak én szegény Boldizsár Ágnesről? Hiszen az régi dolog és emberi természetünkbe oltott érzés, hogy legkisebb gyermekünknek mindig jobban szeretjük és féltjük, mint az idősebbeket.

Ilánna? A maga virágjában még őt is szépnak nevezték s amennyire visszaemlékszem, azok, a kik látták, még kedvelték is. El is kalandozott egy kicsit az országban, a Krisztinavárosi színházba is feljutott, de már a Dunán átkelni nem tudott. — Hát ha az ő becsületi nevével nem tudott hatni, a budapesti Népszínházban felépett, mint »Tót leány« s ez is valami, legalább nem vészett ki a magja, nem élt hasztalanul.

Flórika? Ez már nagyobb karriert csinált. Kolozsvárról kiindulva Budapesten át megjárta az egész országot, sőt, mint rafináltabb, a dualizmus kedvéért aligha meg nem látogatta Bécs városát is. Meg tud az már a maga lábán állani.

De félttem szegény Ágnes, az újszülöttet, mert fölötté érzékeny. Bizom ártatlanságában és becsületességében, abban az ősi erényben, a mi mindig hatott és a minek mindig hatnia kell.

Csak jót mondhatnék róla, azért hallgatom. Minek dicsérjem? Melyik szülő nem rajong a gyermekeért, még ha pisze is, még ha sánta is.

Beszéljenek róla mások. S annyit mondhatok, senki sem olyan kíváncsi, mint magam és senki sem várja nyugtalanabban szívvel, mint én, hogy az a közönség, a mely annyira megbecsülte minden ürszülöttemet s magának a szerzőnek irodalmi tevékenységét annyira lekötelező figyelemmel halmozta el — mit fog mondani szegény Boldizsár Ágnesről?

Hiszen én csak dilettáns vagyok ezen a téren. Semmiféle színtügyi, drámabíráói bizottságnak tagja nem voltam, nem vagyok, nem leszek. Irok, mert az írás nekem élvezet. Igyeeksem a népalakokba lelkemet — tudásom és tehetségem szerint — beleönteni s határtalan élvezetet érzek, ha valami sikerül. Ráteszem kezemet a népgyermek úterére s ha egy érzését sikerül szavakban kifejeznem — boldog vagyok.

Mert hiába mondják azok, akik idegen cafatok után futnak, hogy a színművészt, a néppel szemben már befejezte működését és kötelességét is. A ki ezt mondja, az csak tudatlanságát akarja elpalástolni a hazai népek ismeretében. Nincs nagyobb élvezet és magasabb foglalkozás, mint a néppel való foglalkozás. A ki színpadi ideáit a városok bűzös putrijaiból szedi

össze, akinek nem elég a bűznek távoli szaglása, hanem annak az anyagjában tur — az tegye le a tollát, olvasóit utasítsa egyenesen a városok csatornáiba, de azoknak anyagját hagyja ott és felszínre ne hozza. A színpadot használják fel nemes célokra.

Tanulmányozzuk inkább a népet az ő érzéseiben, tetteiben, szérény környezetében s végtelen sok szépet, nemest fogunk összehalmozni. Az olyan dilettáns, mint a minő magam is vagyok, csak azért szomorkodik el, hogy több benne a szeretet, az igyekezet, mint a tehetség, ami annyira szükséges volna ahhoz, hogy a népet a maga fenséges megnyilatkozásaiban utóljérje.

Az igazságt, hogy Ágnesben, legalább erre törekedtem s ezért az önzetlen nemes törekvést a munka netaláni gyarlósága kíméletet érdemel.

Kolozsvár, 1903. január 16-án.

Moldován Gergely.

* Pethes Imre. Színházunk illusztris vendége tegnap este bucsuzott tőlünk Herczeg Ferencz „A három testőr” című bohózatának Ráky szerepében. Nem tulozunk, ha azt állítjuk, hogy tegnapi alakítása minden tekintetben kifogástalan művészi alakítás volt. Minden kiejtett szó, minden kézmozdulata, minden lépése ezt bizonyították és bizonyítja az a taps, mely már színreléptekor, de minden felvonás után az egész házból felzúgott. — Nagyon jól ábrázolta az újságíró-embert, aki soha sem jó zavarba, a ki mindenkori kivágja magát, minden helyzetben feltalálja magát, még akkor is, a mikor szívbéli ügyekről van szó. (No, mert ilyenkor még a legokosabb ember is zavarba jő.)

Mellette a mi gárdánk is kitett magáért. Tólvágy Margit, T. Halmi Margit; a „hős” Polacsek — Dezséri és Horvay, az ágentlemannok és krakélek tipikus alakja: Szakács, Papp, Ligeti, Mátrai mindannyian jók voltak. Kassai egy fűzfá-poéta kicsiny szerepében kabinet-alakítást nyújtott. Az előadás egybevágó és gyors volt. — (ZSÖ.)

IRODALOM.

A Jogállam jog- és államtudományi szemle, melyet Edvi Illés Károly főszerkesztése mellett dr. Baumgarten Nándor és Gyomai Zsigmond ügyvédek szerkesztenek. II. évfolyamának most megjelent első füzet a legkiválóbb jogászok és államférfiak nagyértékű közleményeit hozza, amelyek minden körben feltűnést fognak kelteni. Először is dr. Wekerle Sándor, a közigazgatási bíróság elnöke kitűnő tanulmányát látjuk »az egyházi adók rendezéséről«, mely bizonyára minden körben nagy érdeklődést fog kelteni. Dr. Schwarz Gusztáv az egyetem jogi karának dekanja, igen szellemes cikkben a »nők jogi tudományát« tárgyalja s arra az eredményre jut, hogy nincs ok arra, hogy a jogi pályát a nők elől továbbra is elzárjuk. Dr. Králik Lajos »a bírói kar és az ügyvédség« helyzetét rajzolja és meggyőzően mutat rá az okokra, melyek a mostani bajok kuforrásai. Dr. Baumgarten Lázár, koronáügyész helyettes »a nemi perversitásról« ír a büntetőjog szempontjából és kimutatja, hogy büntető-törvénykönyvünk megtörő intézkedéseit továbbra is fenn kell tartani. Örmödy Vilmos, az első magyar általános biztosító-társaság vezérigazgatója »Törvényhozási reformok az anyagi biztosítási jog terén« dr. Beck Hugónak a Jogállam-ban megjelent tanulmányára reflektál. Dr. Kiss Mór egyetemünk tudós tanára a kolozsvári egyetemről irt igen érdekes és tanulságos közleményt, dr. Raffay Ferenc jogakad. tanár és dr. Weimann Fülöp, kir. közjegyző a polgári törvénykönyv tervezetéről irtak cikket. Dr. Heil Fausztin, közigazgatási bíró pedig a »büntetőjogi judikaturát« kritizálja. Ezenfelül 32 oldalas Döntvény-melléklet van a füzethez csatolva, a mely folyóirat értékét a gyakorlati jogászokat előtű meg növelni fogja. A füzetről, mely 120 oldalal egész tekintélyes kötetet tesz ki, bátran elmondhatjuk, hogy az egy szerző kiválóssága, mint tartalmának érdekességénél fogva a jogi szakirodalomban a legelső helyen áll. A Jogállam előfizetési ára marad a régi: az egy évből megjelent 10 füzet 16 korona, mely összeg a Jogállam kiadóhivatalába (Budapest, IV., Havas-utca 7.) küldendő.

+ A magyar iskolahajó kérdése cím alatt érdekes könyv jelent meg Solyom E. Oszkár tengeri hajózási m. kir. főfelügyelő tollából a »Pallas« irodalmi és nyomdai részvénytársaság kiadásában. Kiváló szakember ismertetett tengerészeti viszonyait, a magyarorszáti tőrekvés eredményét s az okokat, melyek most már sürgetően követelik a magyar iskolahajó létesítését. Az élénken irt s a fölmerült ellenvetésekkel is tüzetesen foglalkozó munkához néhány iskolahajó ábrája van csatolva. Függelék gyanánt szerepel az alakítandó magyar iskolahajó egyesület alapszabály-tervezete, melyet Fiumében a november 23-án tartott előértekezlet már elfogadott. A szeessziós kiállítású könyvecske bolti ára 1 korona.

MŰVÉSZET.

× Bendiner N. hangversenye. A kolozsvári zongorásoknak jó napjuk volt a tegnap: Bendiner Nándor, az ifjú zongora-titán produkálta magát a Vigadó nagyertermében.

Sajnos, tegyük mindjárt hozzá, hogy a zenekedvelők legnagyobb része otthon maradt; úgy látszik, hogy anyagi és szellemi támogatásukat női zenekarok, ezermesterek és tüzevők számára tartogalták.

A ki azonban eljött, nem bánta meg tettét.

Bendiner Nándor ur érdekes művészi egyéniség, a ki tul van a reproductív művészet első stációján, t. i. a hangszeren való tökéletes uralkodáson. Most a klasszikus nyugodtságra, mélységre való törekvés marad hátra és reméljük, ez utolsó, de legnagyobb nehézségen is úgy fog diadalmaskodni e forró véru virtuoz, mint az eddigiekben.

Skálája egyenletes, stakkató játéka briliáns, oktáv-technikája kápráztató. E mellett tud ő énkelní is zongorán, néha bensőséggel, néha vad tüzzel.

Ime, az játékának általános jellemzése. Előadását Weber C. M. klasszikus F-moll versenyevel kezdte, melyet az utóbbi években többszörösen hallottunk a legnagyobb interpretátoroktól. Felfogásán azonnal meg-látszott, hogy elsőrangú korifeusoktól igen sokat sajátított el, de emellett önálló istud és akar lenni.

Második száma Liszt Es-dur versenyműve volt, mely az ő erőteljes egyéniségének még inkább megfelel. Ebben határozottan felmelegítette a közönséget, mely elgémberedve ült a szibériai hidegségű teremben és csudálta ezt a vékony legénykét, ki a fagyponkt körül is képes passageokat játszani, felmelegedni és másokat lelkesedésre hevíteni.

A közönség zajosan megtapsolta, mit a művész saját apróságával, Kern Aurél szellemes Valse lentejával és a Liszt-féle Paganini variációkkal közönséget meg.

A számkot Borsai Samu vezénylete alatt a honvédezenekar kísérte diszkrétén. Tekintve, hogy csak egy próbával állott ki derék vezetőjük a dobogóra, csak gratulálhatunk egy a zenekarnak, mint Borsai urnak.

Önálló piécekként Lenár orosz dalait és Bratuns magyar táncait adták elő gondos betanulással.

Szentiványi Ferencz.

Távíratok

— Fővárosi és vidéki tudósítóinktól. —

A függetlenségi és 48-as párt értekezlete.

Budapest, január 16. (érk. 11 ó.) A függetlenségi párt ma este Kosuth Ferenc elnöklésével értekezletet tartott, melyen a katonai javaslatokat tárgyalták. A javaslatokat Bakonyi képviselő referálta. Hozzászólottak: Kosuth, Benedek, Hentaller, Thaly, Kubik, Komjáthy és Pichler képviselők. Elhatározták, hogy a párt minden erejével ellenezni fogja a javaslatok keresztülvitelét. A parlamentben a párt álláspontját Kosuth Ferenc fogja kifejezni.

A Reichsrathból.

Budapest, jan. 16. (Érk. 11 ó.) Bécsből írják, hogy a cseh radikálisok osztrakeioja folyik. Sürgetéségi indítványt nyújtottak be, hogy éjjeli és nappali ülések tartassanak, de a terv nem sikerült, mert Vetter elnök beteg, az alelnökök már is kimerültek. A mai ülés éjjeli 2 óráig fog tartani. Az ülés-teremben alig néhányan lézengenek s többen alsznak. A folyosón a diványokon is alsznak. A buffetben sokan időgáldnk, többen tarokkoznak. Különös jókedv uralkodik mindenütt.

Nessit terrorizálni akarják.

Budapest, jan. 16. (érk. 11 ó.) A katonai becsületügyi választmány ma délutánra Nessi újabb kihallgatását rendelte el. Nessit, Matyasovszky a/ezredes, a választmány elnöke hallgatta ki és szemrehányást tett neki, hogy a múltkor ki hallgatásának részleteit nyilvánosságra hozta. Egyben jövőre megtiltotta, hogy akár egyesek, akár hirlapoknak bármit is eláruljon ügyéről.

Matyasovszky rendelkezése és terrorizálási eljárása, melyen meg-látszott, hogy a felsőbb hatóság utasításából történt, fővárosi körökben általános megütközést keltett.

REGÉNY

Goëtia. (46)

VII.

A csodák világa.

Ez után a sybilla széjjelosztotta cim-jegyeit, a melyeken mindenféle titkos figurák és mondások könnyen megfejthető talányokban voltak kinyomatva. És mindenki, a ki a sátrat elhagyta, reszketett a félelemtől. De az ostobaság diadalünnepét ülte ma este a hölgyek körében. Arok, a kik világos nappal képtikusoknak mutatkoztak színjáikaiban, itt, a fantasztikus feldíszített sátrakban, az ügyes szemfényvesztők hatása alá kerültek. Az általános hangulat »zenikké« emelte őket és az általános véleményét mindenki fogadta.

Az urak, részben lustaságból, részben pedig azért, mert az igazított hölgyekkel nem lehetett beszélni, szintén magasztalóan nyilatkoztak; vagy a túlságba mentek, vagy gunyolódtak. De perszifláló szavaik, melyeket halkán ejtettek ki, készpénz gyanánt fogadtattak el.

Olga Pomard márkí karján a tömegben átmélt és egy csoportnál állva maradt és közönségesek vizonozott. Pompásan mulatott vendégei korlátoltaságán; igazán meg-örült azoknak a bókoknak, melyekkel minden oldalról elhalmozották.

— Oh grófné! Micsoda ember ez a Philalestes! Mily zseniális! És mily szelemes!

— És milyen művelt! Micsoda finom, udvarias magaviselet! Egy férfi, egy »homme du monde«!

— Theot — Theo neve megborzongatja az embert. Micsoda asszony! A lelkében olvas bárkinek!

— És a jövőbe lát!

— Igen a jövőbe és a múltba. Rögtön látta, hogy én... hogy én...

Pomard márkinek kellett a beszédes női kisegíteni:

...hogy engem már a zárdában rontottak el — az ön szépsége miatt, asszonyom!

Brown Eszter és Lydia jöttek be, Baadbury Mary követte őket, karonvezetve egy udvarló által.

— Phylaletes Lydiának és nekem azt jósolta, hogy kelet-európai emberek feleségei leszünk! — mondotta Eszter minden megkérdőzés nélkül és a mikor e felett nevetni kezdtek tovább folytatta:

— A franciák mindazon nevetnek, a mit nem értenek meg!

Ezt a megjegyzést nagyon kedvesnek találták. Mily természetesen és fesztelenen voltak ezek a kis amerikai leányok. Az ő hazájuk nevése sokkal jobb volt, mint a franciáké. Az ember tisztában volt velük, míg a francia kisasszony, a megtestesült talány, miglen a férj jó későre észreveszi, hogy mit rejtett az ő szelidsége és szendése mögött, a melyet a parancsszóra színlélnie kellett.

Olga nem terjeszkedett ki e kérdésekre. Azután az orosz herceg még mindig a terem közepén lévő elhatárolt helyen állt és a márkira vár, a ki megígérte neki, hogy a grófnőt elhozza. Olga megajánlta a verscsináló herceget és feléje ment e szavakkal:

— Ön nagyon kedves, herceg! És mi élvezeteset fog nekünk nyújtani?

Olyan hangosan, a mint csak tudott válaszolt:

— Megígértem, hogy előadom egyik versemet. Egy fejedelem szava annyit, mint az eskü. Éppen ezért lesz szerencsém egy humoros verset, »De chat« címen előadni. A francia hölgyek és urak jók és elnézők lesznek azért, hogy idegen vagyok...

A herceg dadogni kezdett, mert Jean d. Alsace éppen vele szemben foglalt állást és hosszúra nyúlt képpel nézett reá, miután monoklit szorított szemére.

(Folyt. köv.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy óra	—	—	—	2 korona
Negyed évre	—	—	—	6
Félévre	—	—	—	12

„UJSÁG”

szerkesztő-sége és kiadóhivatala Kolozsvárt, Egyetem-utca.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

P. K.-né Marosvásárhelyt. Nagyon szépen köszönjük a tudósítást, de — sajna — már nem vehetjük a hasznát. A dotogról mi annak idején beszámoltunk és így reá visszatekintünk, már a dolog régi volta miatt is, — nem lehet. Egyuttal tisztelteltel kérjük, jövőre a tudósítást — ha megíszta vele, — azonnal az illető események után megírni és elküldeni. Szívesen tudvőzlet.

B. L. (Budapest.) Sajnálattunkra, nem használhatjuk. A kézirat rendelkezésére áll.

Felelős szerkesztő:

Dr. PAPP JÓZSEF.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTÉR*.

ŐSZI ALBERT

ékszerész- és órász-üzletében

Kolozsvár, Wesselényi M.-utca (Hid-u.) 2-ik sz.

(Csizhegyi fényképezésével szemben.) Jutányos árak, alkalmi vételék. Minden o szakba vágó tárgyak jarítását jótállás mellett elvállalok. — Aranyt vesz és becserél. Szolid kiszolgálás! 9—?

MEGHIVÁS.

AZ ERDÉLYI BANK

és takarékpénztár részvénytársaság Kolozsvárt,

t. cz. részvényeseit a folyó évi január hó 31-én délutáni 6 órakor Kolozsvárt, az intézet helyiségében (Mátyás király-
tér 32. szám) tartandó

Rendes Közgyűlésére

tisztelettel meghívja.

Azon t. cz. részvényesek, kik ezen közgyűlésen résztvenni óhajtanak, szíveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 19. §-ának értelmében legkésőbb **f. évi január 23-ig déli 12 óráig** vagy **Kolozsvárt** a társaság főpénztáránál, vagy Budapesten a Pesti magyar kereskedelmi bank (V. Dorottya-utca 1. sz.) pénztáránál elismervény ellenében letenni

A közgyűlés napirendje :

1. Igazgatóság jelentése.
2. Felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozat és a felmentvény megszavazása.
3. Igazgató-tanács választása.
4. Egy igazgatósági-tag választása.
5. Felügyelő-bizottság választása.
6. Felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása.
7. Esetleges indítványok.

Kolozsvárt, 1903. január hóban.

Az igazgatóság.

Mérleg-számla.

Kolozsvárt, 1902. december 31-én.

Vagyon.				Teher			
Be nem fizetett részvénytőke			1000000	Részvénytőke			2000000
Pénztár-készlet, szelvények és idegen pénznemek			439804	Tartalékalap			80000
Váltótárca			6050941	Tisztviselői nyugdíjalap			19300
Előleg értékpapírra folyószámlában			1205366	Betét:			
Lombard-előleg értékpapírra			32949	Takarékbetét	6611786	64	
Értékpapír-készlet:				Folyószámlabetét	556354	70	
állampapírokban és záloglevelekben stb.			495638	Pesti magyar kereskedelmi bank			7168141
Kolozsvármegye törlesztéses kölcsöne			15265	Különféle hitelezők			646206
Adósok:				Fel nem vett osztalék			40835
fedezettel	693518	72		Átmeneti tételek			649
különféle adósok	179082	12	872600	Nyereség egyenleg			44047
Leltár			7000				120385
			10119565				10119565
			49				49

*) Amennyiben a t. közgyűlés indítványunkat elfogadja, tartalék alapunk 90,000 koronára emelkedik.

Az igazgatóság.

Veszteség és nyereség-számla.

Kolozsvárt, 1902. december 31-én.

Teher				Nyereség			
A vezérigazgató, tisztviselők és szolgák fizetése			35634	Nyereség áthozat 1901. évről			4304
Költség:				Tiszta kamatjövedelem			141685
irodabér, irodai kiadások, nyomtatványok, bélye-				Különféle nyereség:			
gek és egyéb kiadások			22920	értékpapíron, külföldi váltón s idegen pénznemen			19874
Adó			11500	Jutalék és különféle jövedelem			35979
Leírás:							
késes követelésből	9491	67					
leltárból	1912	98	11404				
1902. évi nyereség	116080	59					
ehhez 1901. évi nyereség áthozat	4304	76	120385				
			201844				201844
			61				61

Az igazgatóság g.